

Från: [Willhelm Sundman](#)
Till: [Region Örebro län](#)
Ärende: Svar på Remiss - 21RS5939
Datum: den 30 september 2021 16:55:11
Bilagor: [Liberalernas svar på remiss om den Regionala utvecklingsstrategin.pdf](#)

Hej!

Här är remissvaret på den Regionala utvecklingsstrategin från Liberalerna i Örebro län.
Kontaktperson för organisations svar på remiss är Willhelm Sundman.

mvh

--

Willhelm Sundman

Oppositionsråd

Liberalerna Örebro län

Trädgårdsgatan 9
702 12 Örebro
Mobil: 070 - 352 94 06

SVAR FRÅN LIBERALERNA PÅ

Remiss – Regional utvecklingsstrategi för Örebro län 2022-2030 Dnr: 21RS5939

Remissvar

Den Regionala utvecklingsstrategin är ett nödvändigt verktyg som ska lägga grunden för det regionala utvecklingsuppdraget och regionens roll som samordnare och medskapare bland länets samtliga samhällsliga aktörer. Mycket i strategin är bra och nödvändigt men Liberalerna vill påtala några områden som vi anser är problematiska och bör arbetas om

ALLMÄNNA KOMMENTARER

Den nya versionen av den regionala utvecklingsstrategin har få förändringar sedan den tidigare fattade strategin. Viktiga frågor som står obesvarade från förra RUSen finns kvar. T ex. Utveckling i förhållande till närliggande län, övriga Sverige eller oss själva i det läge vi nu befinner oss i? Vem som ska göra vad? En tydlighet i detta bidrar till att kunna hålla fokus på målbilden, dit vi vill nå.

De övergripande målen med effektmål är i många fall lovvärda men kan även ifrågasättas kring vilken utsträckning och vilket mandat Region Örebro län har för att arbeta med målen. Vidare kan indikatorerna som är kopplade till effektmålen behöva justeras för att vara tillförlitliga mätinstrument. Allt för många indikatorer som de ser ut nu kommer bli svåra att mäta utan ett subjektivt avvägande. Exempelvis indikatorn på effektmål *Goda uppväxtvillkor s.13* är indikatorn: *Andel barn i årskurs 9 som har en ljus framtidstro ska öka jämfört med 2017*. Det är svårt att se hur en indikator av en sådan karaktär ska kunna kvantifieras på ett tillförlitligt sätt över tid.

En annan problematisk indikator är den om att *Bioekonomins andel av BRP* ska öka. Det är i sig bra att bioekonomin stärks men att använda indikatorer som andel av den samlade produktionen innebär att andra delar av BRP-sammansättningen inte får öka i samma eller snabbare takt en bioekonomin. Det vill säga att man bygger in sig i en strategi som utgår ifrån att ekonomin är ett nollsummespel, vilket är problematiskt ut ett tillväxtperspektiv.

Den remissversion som är ute berör många relevanta områden för regionens fortsatta utveckling men är saknar en tydlighet om hur dessa områden prioriteras i relation till andra. De tio prioriterade områdena som pekas ut i remissutgåvan är, enligt vår uppfattning, påtagligt många. Risken med att ha för många prioriterade områden är att det inte blir någon prioritering alls. Områden som mycket väl kan kännas både viktiga och prioriterade bör vägas utifrån de relevanta utmaningar som länet står inför.

Det är viktigt att en RUS lägger grunden för de olika aktörernas möjligheter, förutsättningar och ansvarsområden. Dessa aktörer har alla olika roller att spela i samhället och målet med att involvera samtliga i arbetet med att ta fram en RUS måste vara att vi ska kunna lära av varandra, förstå varandras behov och möjliggöra utveckling för alla. Då är det också viktigt att tydligt utstaka vilka som ska göra vad och på vilket sätt vi kan stödja varandra. Vilka är våra roller? Vilka är våra styrkor/svagheter? På vilka områden kan vi hjälpas åt för att nå vår vision om högre livskvalitet, resurseffektivitet och konkurrenskraft?

Liberalernas uppfattning är att det offentligas roll är att skapa förutsättningar för näringslivet och civilsamhället – inte själva agera inom dessa. När det gäller företagande handlar det om att inte driva företag på områden som inte är kommunala/regionala angelägenheter. Det handlar också om att våga släppa in fler företag på det offentligas område och se dem som ett värdefullt komplement till den offentliga aktören. Det handlar också om att släppa ifrån sig uppgifter som vi har anledning att tro att det privata näringslivet förmodligen gör bättre än det offentliga.

När det gäller det civila samhället så har det oerhört mycket att bidra med för att öka såväl kvaliteten som resurseffektiviteten i den offentliga sektorn. Ett starkt civilt samhälle är själva grunden för en fungerande offentlig sektor. Vi ska lära av varandra, men också ge varandra utrymme att göra det vi är bäst på. Vi får heller inte bli för ivriga i att skapa de goda förutsättningarna. Många upplever att det är svårt att få folk att engagera sig i föreningslivet idag. Att få föräldrar att ställa upp som ledare, att få in nya människor som vill engagera sig i väntjänsten eller röda korset eller att få ihop folk som kan arbeta frivilligt på tävlingar, matcher eller liknande. Detta är en utmaning för det civila samhället och det är i grunden positivt att det offentliga försöker stötta med goda förutsättningar.

Det finns dock en risk att det offentligas vilja att avlasta ideella föreningars arbeten som upplevts betungande för dem får konsekvensen att viktiga kunskaper som det civila samhället är bärande av försvinner. Kommuner som tar över ansvaret för underhåll av anläggningar eller erbjuder hantering av kassörsarbete är några exempel. Genom att det offentliga tar på sig ansvaret för allt fler angelägenheter som tidigare skötts av det civila riskerar vi att, i all välvilja, dränera kompetensen. Det minskar incitament att rekrytera nya medlemmar om behovet minskar genom att kommunerna åtar sig fler av föreningens tidigare åtaganden.

DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIS AKTUALITET

Både tryggheten och segregationen är områden som under en längre tid blivit en interkommunal fråga och börjar bli interregional av större dignitet. Otryggheten inom kollektivtrafiken påverkar hela regionens tillväxt och samanhållning. Därför är det anmärkningsvärt att frågan inte lyfts i RUSen då tågstationer inom länet har varit så otrygga att tågen varit nära på att sluta stanna där.

Trygghet handlar inte bara om att slippa känna rädsla för att utsättas för brott. Det handlar också om tillit och framtidstro. Det handlar också om att kunna känna trygghet i att jag får vård man behöver den. Att ens barn får gå i en skola som kan möta deras särskilda behov. Att känna trygghet i att samhället stöttar en om man skulle förlora sitt jobb och behöva byta karriärbana mitt i livet. Att kunna känna trygghet i att också veta att när man blir gammal så finns det en vård och omsorg som kan möta ens behov på ett sätt som man förväntar sig. All denna trygghet är grundläggande för livskvalitén och bör därför vara en större del av den regionala utvecklingsstrategin som helhet.

Bostadssegregationen är inte längre ett storstadsproblem utan något som många kommuner i både Sverige och vårt län brottas med. Stad och land, utbildning, inkomst och socialintegration är alla områden som under en period ökat klyftorna och stärkt segregationen. Problemet med segregationens negativa konsekvenser kommer bara att leda till försämringar för de individer som lever i utanförskapet. Det är viktigt att komma ihåg att ett aktivt uttalande av segregation som en utmaning inte handlar om att peka ut särskilda grupper som problematiska utan om att skapa bästa möjliga förutsättningar för mångfald och integration.

Inställningen till bilen är fortfarande uppenbart negativ i strategin. Här framgår på s.36 att bilen i första hand ska ses som ett alternativ för de som bor på glesbygden där kollektivtrafiken är begränsad. Här tas ingen hänsyn till alla andra praktiska användningsområden för en bil. Hur storhandlar en ensamstående förälder på cykel? Även en person som bor i de centrala delarna av en kommun kan ha behov av bil för att få vardagen att fungera. På samma sätt är även bilen ofta en del av småföretagares möjlighet att under arbetsdagen åka till och från arbeten.

Bilen kommer fortsatt att vara viktig för människors vardagliga liv och hållbarhet kan inte bara handla om miljö utan måste också bejaka hur människor ska få till en dräglig och hållbar livssituation. Den personliga transportmöjligheten som bilen erbjuder kommer i framtiden vara en del av vardagen och i framtiden även vara mycket mer miljövänlig än idag genom fossilfria drivmedel.

Flygplatsen beskrivs på flera ställen i strategin som en väldigt viktig knutpunkt för internationella förbindelser. Vi i Liberalerna ser vikten av att ha en flygplats kvar i regionen för frakt och kan förstå flygplatsens betydelse som strategisk pusselbit i regionens satsning att bli Skandinaviens logistiska nav, men att subventionera persontransport med skattemedel är enligt oss en felprioritering. Om någon ser kommersiella möjligheter att använda flygplatsen för charter eller liknande ser vi inga problem med detta men det är vår bestämda uppfattning att privata resor ska betalas av människors egna pengar, inte våra gemensamma.

ETT BÄTTRE JÄMSTÄLLDHETSPERSPEKTIV BEHÖVS

Ett sista perspektiv som måste bli bättre är hur den Regionala utvecklingsstrategin hanterar jämställdhetsperspektivet. Det finns fler områden i RUSen där jämställdheten inte får den uppmärksamhet den förtjänar. Bl.a. under transport och infrastruktur s.36 behövs en fördjupad diskussion om vad ett hållbart och tryggt resande är ur ett jämställdhetsperspektiv.

Ett annat exempel är avsnitt 5.1 där det behövs en bredare bild av kvinnligt företagande rörande branschdiversifiering. Kvinnor och män driver företag i alla branscher, men i olika omfattning. Färre kvinnor driver företag inom bygg och färre män driver företag inom personliga tjänster. Detta beror till stor del på att det är vanligt att starta företag utifrån sin yrkeskompetens, vilket leder till att företagandet är könsuppdelat på samma sätt som arbetsmarknaden. Kvinnor är dessutom ofta verksamma inom skola, vård och omsorg, där möjligheter till företagande varit och på många håll fortfarande är mycket mer begränsade. Strategin identifierar bristen på kvinnor som driver företag men uttrycker inga ambitioner att verka för att förbättra läget. Det borde ses som en viktig tillväxtfaktor att få fler kvinnor att vilja och kunna driva företag och ha hög prioritet i RUS som pekar ut jämlikhet och jämställdhet som ett genomsyrande perspektiv. Om man menar allvar med dessa höga jämställdhetsambitioner borde det låga företagandet bland kvinnor ses som en särskild utmaning i sig och inte bakas in i en mer allmän ambition om att öka företagsamheten, särskilt inom kunskapsintensiva företag. Möjligheterna för kvinnors företagande måste förbättras, exempelvis genom bättre möjlighet att driva företag inom den offentliga sektorns område.

För Liberalerna

Willhelm Sundman

Willhelm Sundman

